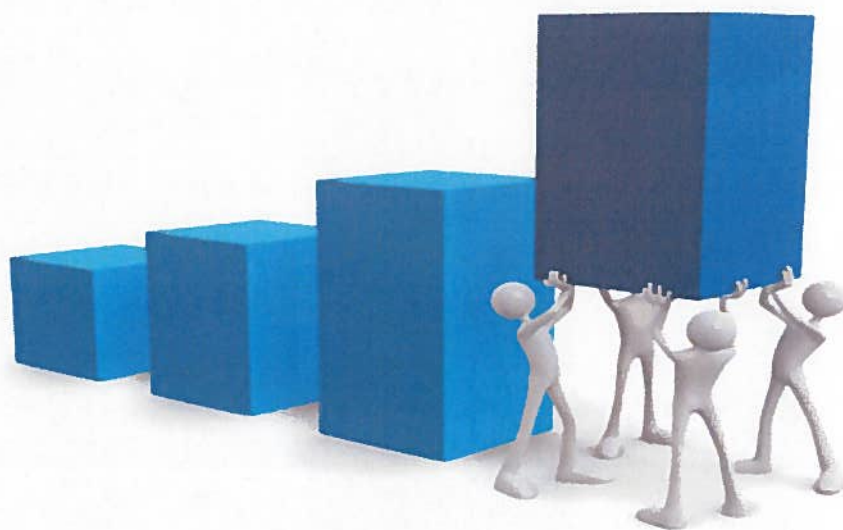

Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Verslag van bevindingen controle jaarstukken 2015

3 juni 2016

Aan het algemeen bestuur van de
Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek
Postbus 2341
8203 AH LELYSTAD

I.a.a. het dagelijks bestuur

Datum	Behandeld door	Ons kenmerk
3 juni 2016	B. Leeuwenkamp MSc 088-2883560	3114133180/2016.053502/mb
Onderwerp		
Accountantsverslag voor het verslagjaar eindigend op 31 december 2015		

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u ons verslag van bevindingen bij de door ons gecontroleerde jaarrekening 2015 van uw gemeenschappelijke regeling. Dit verslag geeft onze belangrijkste bevindingen weer, in overeenstemming met artikel 213, lid 2 en 4 van de Gemeentewet en de rapportagevereisten volgens de door u vastgestelde controleverordening.

De jaarrekening 2015 is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Bij deze jaarrekening hebben wij op 3 juni 2016 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn en stellen het zeer op prijs om dit verslag met u te bespreken en uw eventuele vragen te beantwoorden.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

A. Booij RA

Inhoud

Pag.

1.	De verantwoording van onze controlewerkzaamheden aan u als onze opdrachtgever	2
1.1.	Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2015	2
1.2.	De opdracht die u ons heeft verstrekt, is uitgevoerd	2
1.3.	Korte uitleg van onze controleaanpak	2
1.4.	De verslaggevingsvoorschriften en rechtmatigheidsbepalingen zijn nageleefd	3
1.5.	Reikwijdte controle	4
1.6.	Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd	5
1.7.	Versterking mogelijk in de communicatie tussen directie en bestuur inzake (mogelijke) frauderisico's	5
2.	Resultaat en eigen vermogen	7
2.1.	Het gerealiseerde resultaat is voordelig	7
2.2.	Het eigen vermogen is in 2015 afgenomen	8
3.	Bevindingen jaarrekeningcontrole 2015	9
3.1.	Algemene reserve	9
3.2.	Automatisering	9
4.	Administratieve Organisatie en Interne Beheersing 2015	10
5.	Controle rechtmatigheid	11
5.1.	Er zijn geen rechtmatigheidsfouten die doorwerken in het accountantsoordeel bij de jaarstukken 2015	11
5.2.	De toetsing van begrotingsrechtmatigheid leidt niet tot signalering van rechtmatigheidsfouten	11
6.	Tot slot	13

1. De verantwoording van onze controlewerkzaamheden aan u als onze opdrachtgever

1.1. Wij hebben een goedkeurende controleverklaring verstrekt bij de jaarrekening 2015

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening afgegeven, voor zowel het aspect getrouwheid als voor rechtmatigheid. De controleverklaring is afzonderlijk aan u verzonden en opgenomen in de jaarstukken (onder de overige gegevens).

1.2. De opdracht die u ons heeft verstrekt, is uitgevoerd

Wij hebben van u de opdracht gekregen om de jaarrekening 2015 van uw gemeenschappelijke regeling te controleren. In de opdrachtbevestiging d.d. 5 oktober 2015, met kenmerk 20153664/mg/15/2404, is deze opdracht in detail verder uitgewerkt en zijn de onderlinge rechten, verplichtingen en vaktechnische aspecten vastgelegd. Daarnaast zijn bepalend voor onze controle:

- Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden.
- Uw Programma van Eisen Accountantscontrole Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek, zoals dit op 12 november 2012 door het algemeen bestuur is vastgesteld.
- Uw verordening voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek, zoals deze op 17 december 2012 door het algemeen bestuur is vastgesteld, met het bijbehorende normenkader 2015 (vastgesteld door het algemeen bestuur op 19 november 2015).

De jaarstukken van de gemeenschappelijke regeling bestaan uit twee delen. Het meer financieel getinte deel is de jaarrekening. De verantwoording over de beleidsuitvoering is opgenomen in het jaarverslag. Het jaarverslag bevat de programmaverantwoording en de paragrafen.

Wij wijzen u erop dat het jaarverslag geen onderwerp is van de accountantscontrole. Het jaarverslag hebben wij uitsluitend beoordeeld op verenigbaarheid van de informatie in het jaarverslag met de cijfers in de jaarrekening, inclusief de daarin opgenomen toelichtingen.

1.3. Korte uitleg van onze controleaanpak

Onze controle start met het maken van een analyse van de risico's waar u als gemeenschappelijke regeling mee te maken heeft. Deze risicoanalyse is een gezamenlijke actie van ons controleteam en vertegenwoordigers van uw organisatie (directeur, adjunct-directeur en controller) en maakt deel uit van ons (interne) pre-auditgesprek.

Bij deze inventarisatie ligt de focus op de risico's in de financiële processen die relevant zijn voor de totstandkoming van de jaarrekening. In onze controleaanpak zoomen wij extra in op deze risico's en voeren wij daarop gerichte controles uit.

Onze controleaanpak richt zich niet uitsluitend op de jaarrekening zelf, maar ook op het systeem van interne beheersing, dat is verankerd in uw administratieve organisatie. In het kader van uw besturende en toezichhoudende taak bent u in belangrijke mate afhankelijk van de betrouwbaarheid van de ontvangen informatie.

Deze betrouwbaarheid valt of staat met de kwaliteit van het systeem van interne beheersing. Hoe beter dat systeem functioneert, hoe meer zekerheid er bestaat dat er betrouwbare financiële informatie wordt opgeleverd, zowel tussentijds als in de jaarrekening. Om deze reden heeft u als algemeen bestuur ook een groot belang bij een goede interne beheersing.

Wij onderzoeken tijdens de interim-controle in het najaar de proces- en omgevingsrisico's, om te bepalen of hiervoor voldoende beheersingsmaatregelen (de AO/IB) zijn getroffen. Het product van deze fase van de controle is een managementletter, waarin de aanwezige risico's zijn toegelicht en waarin aanbevelingen zijn gedaan ter verbetering van de interne beheersing. Onze managementletter is in november 2015 aan het dagelijks bestuur uitgebracht. Een samenvatting van de aanbevelingen en conclusies uit deze managementletter hebben wij opgenomen in hoofdstuk 4 van dit verslag.

Dit verslag van bevindingen is specifiek gericht op de jaarrekeningcontrole.

1.4. De verslaggevingsvoorschriften en rechtmatigheidsbepalingen zijn nageleefd

Onze accountantscontrole omvat, naast de gebruikelijke controle van de getrouwe weergave van het vermogen en de baten en de lasten, mede een onderzoek naar de toepassing/naleving van de geldende verslaggevingsvoorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, hierna: BBV).

Ook stellen wij onderzoeken in naar de vraag of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Voor onze rechtmatigheidscontrole hanteren wij als norm de wetten en regels van hogere overheden (het Rijk en Europa), alsmede het door u vastgestelde normenkader van verordeningen en regels. Ook controleren wij of de posten in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht en of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

Zoals wij hiervoor aangaven, is het jaarverslag geen onderwerp van de accountantscontrole. Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag en de jaarrekening met elkaar verenigbaar zijn. De programmaverantwoording en de paragrafen geven op hoofdlijnen een toereikend beeld van de beleidselementen met belangrijke financiële betekenis. De verslaggevingsvoorschriften zijn nageleefd.

De jaarverslaggeving 2015 van uw gemeenschappelijke regeling is goed verzorgd en voldoet aan het doel waarvoor deze is bestemd. Het dagelijks bestuur geeft in hoofdstuk A1 van het jaarverslag een uitvoerig beeld van de activiteiten en de uitkomsten die uw gemeenschappelijke regeling in 2015 heeft gerealiseerd. Ten aanzien van de jaarrekening (overzicht van baten en lasten en balans, beide met toelichting) zijn de verslaggevingsvoorschriften in voldoende mate nageleefd.

Kengetallen

Met ingang van de jaarstukken 2015 én de begroting 2016 dient uw gemeenschappelijke regeling enkele kengetallen op te nemen in de paragraaf betreffende het weerstandsvermogen en de risicobeheersing in het jaarverslag. Een deel van deze kengetallen is gebaseerd op balansposities. Voor het opstellen van de begroting 2016 is het van belang dat u (voor intern gebruik) een geprognosticeerde balans opstelt. In de jaarstukken 2015 zijn de kengetallen opgenomen.

Derivaten

In het besluit van 21 januari 2015 zijn aanvullende bepalingen opgenomen over de toelichtingen omtrent financiële derivaten die gemeenten of gemeenschappelijke regelingen dienen op te nemen in de jaarrekening. Omdat u op dit moment geen financiële derivaten bezit, is dit besluit voor de jaarrekening 2015 niet relevant voor u. Mocht u besluiten om in de komende periode financiële derivaten aan te schaffen, dan zijn deze bepalingen uiteraard wel relevant.

Herziening BBV

In september 2015 zijn op de website van de commissie BBV de voorgestelde aanpassingen van het BBV gepubliceerd. Gezien de aard van de wijzigingen verdient het de aanbeveling om tijdig kennis te nemen van deze wijzigingen en de effecten hiervan voor de gemeenschappelijke regeling te bezien. Na vaststelling van de wijzigingen zal dit invloed hebben op de toekomstige begroting en jaarrekening.

Wij adviseren u kennis te nemen van de voorgestelde wijzigingen en de gevolgen op hoofdlijnen in kaart te brengen.

1.5. Reikwijdte controle

Onze controle houdt niet in dat wij alle posten controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en/of onrechtmatigheden te ontdekken, rekening houdend met de materialiteitsgrenzen zoals vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), die door u zijn overgenomen in het Programma van Eisen Accountantscontrole. Het besluit gaat ervan uit dat afwijkingen binnen deze materialiteitsgrenzen geen invloed hebben op het beeld van de jaarrekening.

De materialiteitsgrenzen zijn in uw Programma van Eisen Accountantscontrole als volgt uitgewerkt:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Bepanking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Ter verduidelijking: 1% van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) is in absolute zin € 110.000. Bij de rapportage houden wij rekening met het grensbedrag waarboven uw bestuur geïnformeerd wenst te worden (rapporteringstolerantie). Dit grensbedrag ad € 50.000 is vastgelegd in hoofdstuk 3 van uw Programma van Eisen Accountantscontrole.

1.6. Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de beroepsorganisatie van registeraccountants (de NBA) opgenomen in de "Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)". Deze voorschriften vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen de organisatie van Deloitte ingebed.

Op basis van onze toetsing aan het normenkader concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant van uw gemeenschappelijke regeling in 2015 en 2016 (tot datum verslag) voldoende is gewaarborgd.

1.7. Versterking mogelijk in de communicatie tussen directie en bestuur inzake (mogelijke) frauderisico's

Fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van uw organisatie, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen, in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn voor de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die erop gericht waren om het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2015 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Frauderisicoanalyse

In onze controleaanpak besteden wij aandacht aan (de beheersing van) frauderisico's. In onze voorgaande rapportages hebben wij u geadviseerd om uw frauderisicoanalyse een vast onderdeel te laten zijn van uw interne controlesysteem. Daarmee kunt u zelf (tijdig) risico's onderkennen, het belang en de waarschijnlijkheid daarvan inschatten en de gewenste of noodzakelijke beheersmaatregelen daarop afstemmen.

In de pre-auditmeeting hebben wij gediscussieerd over taken, rollen en verantwoordelijkheden (ook in relatie tot de materialiteit waarmee wij uw jaarrekening controleren) en hebben wij navraag gedaan naar bekende fraudegevallen en vermoedens van fraude. Ook hebben wij met u de hierna genoemde mogelijke risico's beoordeeld:

- Fraude met 'contantgeldverkeer' (kasheld).
- Fraude inzake het beheer van bankrekeningen en betaalbevoegdheden.
- Fraude als gevolg van het verwerken van niet-authentieke brondocumenten.
- Fraude met inkopen (prestatielevering) en declaraties (personeel/salarissen).

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden tijdens de interim-controle hebben wij geen aanwijzingen dat voornoemde frauderisico's zich hebben voorgedaan in 2015. U heeft in 2015 wederom stappen gezet om de onderkenning en beheersing van frauderisico's een structurele inbedding te geven in de organisatie. Risicomanagement is nu een vast onderdeel van uw reguliere P&C-cyclus. Tevens hebt u een drietal HBO-studenten gevraagd om een adviesrapport uit te brengen over de financiële risico's van uw gemeenschappelijke regeling. In aansluiting hierop volgt een presentatie van (fraude)risico's in het MT en het bestuur. U werkt hiermee structureel aan het bewustzijn wat betreft frauderisico's bij zowel de bestuurders als de medewerkers binnen uw organisatie. De actuele (fraude)risicoanalyse sluit goed aan op uw administratieve organisatie en het interne controleplan, en geeft u een gedegen inzicht in de kans op en impact van risico's.

2. Resultaat en eigen vermogen

In de volgende paragrafen geven wij onze analyse van het resultaat en het eigen vermogen van uw gemeenschappelijke regeling.

2.1. Het gerealiseerde resultaat is voordelig

Het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, maakt een onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten te lopen. Er mogen volgens het BBV geen baten of lasten rechtstreeks ten gunste of ten laste van het eigen vermogen worden verantwoord.

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het **gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten**. Daarnaast kent de gemeenschappelijke regeling ook het **gerealiseerde resultaat**. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten, plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit de in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves, minus de tussentijdse stortingen in de reserves. Deze stortingen in en onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van de door u genomen besluiten.

Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de politieke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeenschappelijke regeling (x € 1.000):

De totale baten van uw gemeenschappelijke regeling over 2015 bedragen	€ 11.106
De totale lasten van uw gemeenschappelijke regeling over 2015 bedragen	€ 11.118
Het tekort bedraagt ("gerealiseerd saldo van baten en lasten")	€ 12
Per saldo is in 2015 tussentijds aan de reserves onttrokken	€ 620
Gerealiseerd resultaat (voordelig)	€ 608

NB: Door afrondingen kunnen de bedragen iets afwijken van de bedragen in de jaarstukken.

Het gerealiseerd resultaat is afzonderlijk opgenomen in de balans. Over 2015 is een resultaat van € 608.000 nog te bestemmen. Over het boekjaar 2014 bedroeg het gerealiseerde resultaat € 468.000 voordelig. Het gerealiseerd resultaat 2015 is voor circa € 297.000 ontstaan uit reguliere bedrijfsvoering, € 90.000 voordeel uit verkregen subsidies (budgetten schuiven door naar 2016) en € 221.000 uit extra inkomsten (w.o. opleidingen, detacheringen en extra opdrachten).

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat, en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Voor de verschillenanalyse verwijzen wij u naar de programmaverantwoording en de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

2.2. Het eigen vermogen is in 2015 afgenomen

Het eigen vermogen is in 2015 met € 12.000 afgenomen. Dit komt overeen met het nadelige gerealiseerde saldo van baten en lasten. De oorzaak van de afname van het vermogen is dat u in november 2015 heeft besloten om het deel van het vermogen dat boven het door u gestelde grensbedrag (de reserve mag maximaal 5% van het begrotingstotaal bedragen) uitkwam (€ 14.000) heeft terugbetaald aan de partners,

Onder verwijzing naar paragraaf 2.1 hebben wij in het hiernavolgende overzicht de mutaties in de reserves schematisch weergegeven (x € 1.000):

Ontwikkeling Eigen Vermogen (bedragen x € 1.000)	2015	2014
Stand van de reserves per 1 januari	€ 2.376	€ 2.106
Tussentijdse resultaatbestemming tijdens boekjaar (onttrekking aan de reserves)	€ 620	€ 198
Gerealiseerd resultaat	€ 608	€ 468
Totaal (= gerealiseerd saldo van baten en lasten)	-/- € 12	€ 270
Stand per 31 december	€ 2.364	€ 2.376

NB: Door afrondingen kunnen bedragen iets afwijken van de jaarstukken.

De omvang van uw reserves bedraagt ultimo 2015 43,6% van het balanstotaal (2014: 37,8% van het balanstotaal). De direct beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee ultimo 2015 verbeterd. In absolute zin is het vermogen echter licht afgenomen.

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in uw jaarverslag is informatie opgenomen over de weerstandscapaciteit en de stappen die gezet zijn inzake risicomanagement. Ten aanzien van het in beeld brengen van de risico's heeft de organisatie een eerste inventarisatie gemaakt. Hieruit blijkt een totaal benodigde weerstandscapaciteit van € 1.060.000. Zoals in paragraaf A.2.2 te lezen is, concludeert het dagelijks bestuur dat, gelet op de beschikbare weerstandscapaciteit van € 1.856.000, "de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is voor de gesignaleerde risico's".

De stappen die u heeft gezet (en nog wilt zetten) op het gebied van risicomanagement dragen er aan bij dat er een (steeds) beter beeld gegeven kan worden van de (ontwikkeling van) gesignaleerde risico's in relatie tot uw beschikbare weerstandscapaciteit.

3. Bevindingen jaarrekeningcontrole 2015

In dit hoofdstuk rapporteren wij u onze belangrijkste bevindingen ten aanzien van de jaarrekening 2015. Hierbij houden wij rekening met de door u vastgestelde rapporteringstolerantie van € 50.000. De hierna genoemde bevindingen betreffen ook aandachtspunten voor de (nabije) toekomst.

3.1. Algemene reserve

Op 17 december 2012 heeft het algemeen bestuur (met het vaststellen van de nota "Weerstandsvermogen en Risicomanagement") bepaald dat de algemene reserve maximaal 5% van de "structurele jaarlijkse bijdrage aan de Omgevingsdienst in enig begrotingsjaar" mag bedragen. Indien de algemene reserve dit percentage overschrijdt, zal een voorstel worden gedaan aan het algemeen bestuur tot bestemming van het meerdere.

Zoals blijkt uit de toelichting op de algemene reserve, zou deze (op basis van het begrotingstotaal) maximaal € 579.000 mogen bedragen. De reserve valt hier, met een saldo van € 575.000, nog onder.

3.2. Automatisering

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

4. Administratieve Organisatie en Interne Beheersing 2015

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in het najaar van 2015 een interim-controle uitgevoerd. Deze interim-controle is in belangrijke mate gericht op de kwaliteit van de Administratieve Organisatie en de Interne Beheersing (AO/IB), voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

Onze bevindingen zijn aan het dagelijks bestuur gerapporteerd in de managementletter van 12 oktober 2015. De belangrijkste gerapporteerde bevindingen waren:

- In 2015 zijn er wederom stappen gezet om de onderkenning en beheersing van frauderisico's een structurele inbedding te geven in de organisatie, en is er een (fraude)risicoanalyse opgesteld. Deze (fraude)risicoanalyse sluit goed aan bij uw administratieve organisatie en het interne controleplan en biedt u tevens de mogelijkheid om de beheersing van (fraude)risico's een verdere structurele inbedding te geven binnen uw organisatie.
- Het dagelijks bestuur heeft onze bevindingen en adviespunten, zoals wij deze over 2014 hebben gerapporteerd, voortvarend opgepakt. Voorafgaand aan de jaarrekeningcontrole van vorig boekjaar waren de adviespunten reeds gerealiseerd.
- Wij hebben het dagelijks bestuur aandacht gevraagd voor de verantwoording van de lasten in het juiste begrotingsjaar. Bij de interim-controle is namelijk voor één onderzochte post door ons vastgesteld dat deze per abuis in het verkeerde boekjaar verantwoord was. Daarnaast hebben wij aandacht gevraagd voor de verantwoording van de subsidiebatens. Deze dient te zijn afgestemd op de (rechtmatige) besteding van de middelen en op de voortgang van de realisatie van de projecten. Ten slotte hebben wij u geadviseerd om in uw projectadministraties de subsidievoorwaarden op te nemen, en hiervan zichtbaar aan te tonen dat deze zijn nageleefd. Hiermee kunt u namelijk goed sturen op de naleving van de gemaakte afspraken. Daarmee vermindert u een mogelijk risico bij de definitieve vaststelling van de subsidiebate.

5. Controle rechtmatigheid

5.1. Er zijn geen rechtmatigheidsfouten die doorwerken in het accountantsoordeel bij de jaarstukken 2015

Tijdens de uitgevoerde (interne) controle op de toepassing van de wet- en regelgeving bij de uitvoering van financiële beheershandelingen zijn er geen afwijkingen vastgesteld van regelingen en verordeningen op de aspecten recht, hoogte en duur van het voorwaardencriterium. Dit betekent dat alle financieel (materieel) relevante aspecten van de wetgeving en de verordeningen door het dagelijks bestuur zijn nageleefd.

5.2. De toetsing van begrotingsrechtmatigheid leidt niet tot signalering van rechtmatigheidsfouten

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op de artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven, en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het bestuur, zodat dit tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat er inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid 2015 van de Commissie BBV. Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft door de accountant niet in alle gevallen te worden meegewogen in zijn oordeel. Essentieel is dat het bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die zijn gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opheffing van openbare diensten (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat de accountant deze kostenoverschrijdingen niet betreft bij de beslissing of hij al dan niet een goedkeurend rechtmatigheidsoordeel kan afgeven.

Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In de jaarrekening 2015 zijn de gerealiseerde kosten binnen de begroting gebleven en is (omdat het bestuur de begroting op programmaniveau heeft vastgesteld) derhalve geen sprake van begrotingsonrechtmatigheid. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is in paragraaf B.3.5 (Analyse begrotingscriterium) een analyse opgenomen van de kostensoorten waarvoor sprake is van een overschrijding van het budget. Het dagelijks bestuur heeft vastgesteld dat het bij elk van deze overschrijdingen binnen het door het algemeen bestuur uitgezette beleid is gebleven. De overschrijdingen zijn ofwel gedekt uit direct gerelateerde opbrengsten, ofwel aan het AB voorgelegd op 19 november 2015 via de 2^e voortgangsrapportage. Hiermee legt het dagelijks bestuur op een adequate wijze verantwoording af over de rechtmatigheid van de lasten over 2015.

De begrotingsrechtmatigheid omvat ook de overschrijdingen op kredieten. In 2015 zijn er geen uitgaven gedaan op kredieten, zodat er ook voor dit onderdeel geen sprake is van onrechtmatigheden.

6. Tot slot

Wij hebben het controleproces als buitengewoon positief ervaren, waarbij de samenwerking met uw medewerkers prima is verlopen. De controle van 2015 verliep qua oplevering vergelijkbaar met voorgaande jaren. De dossiervorming was adequaat en wij hebben volledige medewerking van uw medewerkers gehad bij het uitvoeren van onze controlewerkzaamheden.

Bijlage A1: Niet-gecorrigeerde fouten

Niet-gecorrigeerde fouten

De volgende niet-gecorrigeerde fouten groter dan € 110.000 (1% van de totale lasten) zijn gedurende onze werkzaamheden vastgesteld:

Aard van de fouten	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen voorgaande periode	N.v.t.	N.v.t.
Effect niet-gecorrigeerde controleverschillen huidige periode	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is tevens getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
Rechtmatigheidsfout is per saldo ook een getrouwheidsfout	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	Subtotaal € 0	Totaal € 0
Extra absolute waarde rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit externe regels (EU-aanbesteding/Fido/etc.)	N.v.t.	
Extra foutieve financiële beheershandelingen zonder direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige rechtmatigheidsfouten	N.v.t.	
Totaal rechtmatigheidsfouten	Totaal € 0	

Aard van de fouten	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Aard van de onzekerheden	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Onzekerheid rechtmatigheid betreft tevens getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
Onzekerheid rechtmatigheid is per saldo ook een onzekerheid inzake getrouwheid	N.v.t.	N.v.t.
(Sub)totaal onzekerheden in de controle getrouwheid	Subtotaal € 0	Totaal € 0
Extra absolute waarde onzekerheden rechtmatigheid	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit externe regels (EU-staatssteun)	N.v.t.	
Extra financiële beheershandelingen met een onzeker direct financieel effect vanuit interne regels (gedoogbeleid)	N.v.t.	
Overige onzekerheden inzake rechtmatigheid	N.v.t.	
Totaal onzekerheden in de controle rechtmatigheid	Totaal € 0	

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur het bovenstaande heeft bevestigd. Dat houdt in dat eventuele niet-geconstateerde en daardoor niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn. Het dagelijks bestuur heeft tevens bevestigd geen kennis te hebben van andere niet-gecorrigeerde fouten.

Bijlage A2: Gecorrigeerde fouten

Gecorrigeerde fouten

De tabel hierna bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde fouten groter dan de rapportagetolerantie, en andere door het dagelijks bestuur gecorrigeerde fouten.

	Ten laste/(gunste) van staat van baten en lasten huidige jaar € 000	Toename/ (afname) activa € 000	Toename/ (afname) eigen vermogen € 000	Toename/ (afname) in omzet € 000
Feitelijke afwijking				
Correctie van ontvangen facturen (niet daadwerkelijk vooruitbetaald)	N.v.t.	(€ 114.000)	N.v.t.	N.v.t.
Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Bijlage A3: Afwijkingen in de toelichting

Afwijkingen in de toelichting

Onze controlestandaarden eisen dat wij afwijkingen van materieel belang in de toelichting signaleren om het algemeen bestuur in staat te stellen een inschatting te maken van de gevolgen daarvan voor de jaarrekening. De tabel hieronder bevat een weergave van die onderwerpen uit de toelichting waarvan wij denken dat het algemeen bestuur deze nader dient te beoordelen.

Toelichting	Bron toelichtingsvereiste	Kwantitatieve of kwalitatieve overweging
Niet van toepassing.	N.v.t.	N.v.t.

Bijlage A4: Rechtmatigheid

Rechtmatigheid

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO), de Kademota Rechtmatigheid, en het door het algemeen bestuur vastgestelde normenkader is het kader voor de controle op de rechtmatigheid opgenomen. Deze normen zijn vastgelegd in het controleverordening van uw gemeenschappelijke regeling. Bij de controle op de rechtmatigheid hebben wij de volgende fouten en/of onzekerheden geconstateerd:

Toelichting	Bron normenkader	Fout
Niet van toepassing.	N.v.t.	N.v.t.